

УДК 378: 364-43

DOI: <https://doi.org/10.33216/2220-6310-2021-102-3-322-332>

СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ

Я. О. Співак

ORCID 0000-0001-6263-535X

Л. А. Співак

ORCID 0000-0003-0642-3330

Н. М. Чернуха

ORCID 0000-0002-5250-2366

Ю. Р. Пасічник

ORCID 0000-0002-1758-2145

У статті розглянуто сучасні вимоги до професійної підготовки фахівців соціальної сфери. Вказано напрями діяльності сучасного працівника соціальної сфери та складність вирішення задачі формування професійно компетентних майбутніх соціальних працівників, здатних до ефективної професійної діяльності. Проаналізовано останні наукові дослідження, присвячені проблемам підготовки сучасних висококваліфікованих фахівців до професійної діяльності. Показано взаємозалежність стратегічних напрямків економічного розвитку країни та професійної діяльності соціальних працівників. Вказано умови дієвості соціального захисту людини. Характеризовано сучасні вимоги до професійної діяльності соціальних працівників. Виділено головну мету сумісної співпраці соціальних працівників з громадськими, благодійними та релігійними організаціями. Описано основні риси сучасного працівника соціальної сфери. Виявлено невідповідність професійної підготовки соціального працівника сучасним вимогам ринку праці. Визначені основні риси майбутнього фахівця соціальної сфери, а також першочергові вимоги до професійної підготовки соціальних працівників, майбутніх фахівців соціальної сфери. Виокремлено професійні вимоги до майбутніх фахівців соціальної сфери. Розглянуто вимоги, що ставляться до професійно значущих особистісних якостей майбутнього фахівця соціальної сфери. Визначено важливі фахові функції, знання, уміння, навички та професійно значущі особистісні

якості сучасного соціального працівника. Виділені основні методи видів діяльності майбутніх фахівців соціальної сфери. Наголошено на важливості процесу вдосконалення та відповідності професійним вимогам працівників соціальної сфери, розглянуто періоди цього процесу. Намічені перспективні напрями професійної підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери.

***Ключові слова:** фахівці соціальної сфери, професійна діяльність, професійні вимоги, професійна підготовка, соціальний працівник, соціальна робота.*

Постановка проблеми. Україна, яка знаходиться в умовах спаду економіки, зростання показників бідності, соціальної нерівності та незахищеності населення, має вкрай складну задачу формування професійно компетентних майбутніх соціальних працівників нової генерації, здатних до ефективної професійної діяльності. Через такий стан речей на цей час особливо бракує наукових досліджень та практичних розробок, спрямованих на перспективний розвиток і вдосконалення професійної підготовки майбутніх працівників соціальної сфери, які б відповідали сучасним вимогам ринку праці – мобільних, з широким колом професійних та надсучасних компетенцій.

Аналіз наукових досліджень і публікацій. Проблемам підготовки сучасних висококваліфікованих фахівців соціальної сфери присвячені праці В. Андрущенка, І. Зязюна, В. Кременя, С. Сисоевої та ін. Формуванню фахових компетентностей соціальних педагогів приділяли увагу: А. Капська, О. Карпенко, Т. Спіріна, Є. Холостова та ін. Недостатньо вивченими залишаються сучасні професійні вимоги до фахівців соціальної сфери, бракує нових ідей щодо формування системи компетентностей у системі професійної підготовки таких фахівців.

Мета статті – схарактеризувати сучасні вимоги та намітити перспективні напрями професійної підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери.

Виклад основного матеріалу. Якісна підготовка особистості високопрофесійного сучасного працівника соціальної сфери набуває особливого значення в умовах активних суспільних трансформацій та втрати орієнтирів сучасного покоління. Його діяльність має бути направлена на інтеграцію в суспільство людини як особистості, гармонізацію соціальної взаємодії, яка потребує цього, у всіх сферах суспільства та на налагодження соціалізації. Проблеми пошуку найбільш дієвих методів та інструментів професійної діяльності соціальних працівників останнім часом привертають пильну увагу наукової спільноти.

Одним із головних стратегічних напрямків економічного розвитку України має бути вирішення важких життєвих ситуацій та соціальних проблем людей й особливо молодого покоління завдяки сучасній професійній діяльності соціальних працівників. Їх діяльність повинна бути спрямована на індивідуальну або групову підтримку та стабілізацію суспільного життя і потреб молодого покоління, яка визначається основним стратегічним ресурсом розвитку економіки країни.

Сьогодні у більшості частини населення відсутні чіткі орієнтири особистого життя, на фоні загальної зневіри до системи влади країни та внаслідок критичного розколу політичних поглядів населення. Тільки в разі забезпечення матеріального добробуту та створення умов для самореалізації і стабільного соціального статусу особистості соціальний захист людини можна вважати дієвим. Підтримка духовного та фізичного розвитку індивіда необхідна для всіх соціальних верств, і особливо для соціально незахищених. Тому державний соціальний захист має бути орієнтований в першу чергу на обслуговування соціально незахищених категорій, їх матеріального забезпечення, розвитку та самореалізації.

Для реалізації професійних функцій, соціальному працівнику із соціального захисту необхідно виконувати сукупність операцій в різноманітних соціальних службах, відомств, медичних та освітніх закладах, будинках сімейного типу та ін. В даний час значна частина центрів соціального обслуговування – це багатofункціональні установи, які мають надавати різним категоріям громадян різноманітні види послуг: соціально-медичні, психолого-педагогічні, соціально-побутові, юридичні, тощо. Сьогодні соціальна робота набуває нового звучання, її метою стає не тільки допомога і підтримка соціально вразливих категорій населення, а й створення умов для соціальної стабільності в суспільстві, активізації людського капіталу, розвитку потенціалу молодих людей. Відтак, людина стає не тільки об'єктом соціальної роботи, але й її суб'єктом.

Сучасні практики соціальної роботи свідчать про те, що в діяльності установ соціального захисту населення необхідно впроваджувати інноваційні технології, які спрямовані на підвищення активності людей, пошук додаткових ресурсів, поліпшення міжвідомчої взаємодії та розвиток громадських ініціатив.

Враховуючи те, що сучасна система надання соціальних послуг в Україні недостатньо ефективна, набуває нового формату співпраця соціальних працівників з громадськими, благодійними та релігійними організаціями, які займаються реалізацією інноваційних проєктів та займаються роботою з запобігання складних життєвих ситуацій. Головною метою такої сумісної соціальної роботи має бути підвищення власних

ресурсів людини для виникнення можливостей зі самостійного вирішення особистих проблем. Соціальним працівникам необхідно розвивати взаємовідносини з недержавними соціальними інституціями, які знаходяться поза впливом державного директивного регулювання, для забезпечення умов самореалізації індивідуальних або колективних інтересів.

Відповідальність за свої рішення, що безпосередньо впливають на життя іншої людини, вміння аналізувати за допомогою професійного мислення кожен окрему ситуацію та її можливі наслідки, мати відповідну психологічну підготовку для роботи в соціальній сфері – такими повинні бути основні риси соціального працівника.

Вітчизняна дослідниця А. Капська говорить про те, що розвиток та становлення соціальної роботи пов'язані з порушенням традиційних для України механізмів соціального регулювання та взаємодії, із загостренням міжнаціональних відносин та еміграційних процесів. На її переконання, «така ситуація погіршена й тим, що в останній період зіткнулися різні концепції і стратегії соціальної передумови суспільства та розвитку соціальної роботи» (Капська, 2004, с. 14). Відтак, наша держава має забезпечити створення новітніх сучасних установ для соціальної роботи, з врахуванням вищезазначених проблем соціально незахищених верств населення України.

На думку Є. Холостової (2016), «соціальний працівник має бути професіоналом, який реалізує напрями соціальної політики держави на основі соціального захисту різних верств населення, та окрім професійних юридичних, педагогічних, психологічних знань, повинен мати високоморальні якості, бути зацікавленим робити добрі справи для суспільства» (с. 36).

Для професійного розв'язання соціальних проблем соціальний працівник має бути одночасно педагогом, соціологом, правознавцем, лікарем, тому повинен володіти знаннями з багатьох різних галузей: педагогіки, права, соціології, психології, медицини, фізіології; відзначитися високою загальною культурою і культурою спілкування, володіти інформацією про сучасні соціальні, економічні та політичні процеси. Щоб приймати правильні рішення, в тому числі і в непередбачуваних ситуаціях, соціальні працівники мають бути здатними передбачати наслідки своїх дій та відзначитися професійним тактом, відповідальністю.

На думку О. Карпенко (2007), «професійну придатність до соціальної роботи обумовлює спрямованість фахівця до успішної діяльності на основі мотивації та системи моральних цінностей. Самовдосконалення та самоконтроль суттєво впливають на можливість досягнення значних успіхів

в професійній діяльності фахівця із соціальної роботи. Сукупність професійних знань та здібностей, професійно значущих якостей та психологічних особливостей складають професійну компетентність соціального працівника» (с. 41).

Модель власної унікальної діяльності та особливий стиль поведінки соціального працівника формується під час надання соціальної допомоги та виконання різноманітних професійних функцій. Для того, щоб вміти представляти інтереси людини та оцінювати її потреби, професійно спілкуватися і надавати інформацію, сприяти розвитку та підвищенню можливостей особистості, працівнику соціальної сфери необхідно володіти й правовими аспектами соціального захисту, теорією та методиками соціальної роботи, глибокими знаннями з психіатрії, соціології та психології.

До першочергових надсучасних вимог до професійної підготовки соціальних працівників належать:

- обов'язкова особиста зацікавленість різних сфер життя з метою вдосконалення особистих професійних навичок надання соціальної допомоги;

- вміння опрацювати велику кількість інформації з різних галузей (педагогічної, соціальної, медичної, юридичної та економічної).

Незалежно від умов існування суспільства, його розквіту або кризового періоду є та завжди буде існувати потреба у соціальній роботі, яка спрямована на незахищені верстви суспільства. Запровадження міжнародного досвіду соціальної роботи дає можливість долати проблеми соціальної незахищеності, що можуть виникнути у майбутньому. Для цього розробляються сумісні проекти з іншими країнами світу, де соціальна служба допомоги знаходиться на більш розвинутому рівні.

До сучасних фахівців із соціального захисту ставляться наступні професійні вимоги:

- реабілітаційні (соціальна реабілітація та адаптація);
- профілактичні (запобігання антисоціальних явищ за допомогою використання психологічних, юридичних, соціально-правових методів та інструментів);

- організаційні (створення сприятливих умов та залучення людей до бажаних ними видів трудової діяльності, організація спільної діяльності та дозвілля, налагодження індивідуальної роботи соціальних служб з особистістю та спрямування їх діяльності на надання різних видів допомоги та соціальних послуг);

- інформаційні (збір і систематизація інформації про тих хто потребує соціального захисту та допомоги);

- правозахисні (навчання та різного роду просвітницька робота щодо прав та можливостей, практичне їх застосування);
- аналітико-оцінювальні (розуміння особистого професійного рівня, створення програм професійного розвитку та розвитку аналітичних навичок, порівняння визначених завдань і цілей з результатами своєї соціальної діяльності, її негативних та позитивних складових);
- посередницькі (створення за допомогою соціального працівника продуктивних взаємовідносин груп людей з різними соціальними структурами, фондами, установами та сприяння у залученні органів влади до участі у вирішенні їх проблем);
- діагностичні (визначення психологічних особливостей людини, змісту її проблеми з урахуванням специфіки сімейного і суспільного оточення для з'ясування соціального діагнозу);
- прогностичні (прогнозування процесу розвитку життєдіяльності на прикладі конкретних осіб або відокремлених суспільних груп та створення моделей соціальної поведінки окремої нужденної особистості для пошуку засобів вирішення її проблем).

«Здійснення соціальним працівником безпосереднього впливу на групу людей чи окрему особистість за допомогою виховних соціальних методів для створення умов їх розвитку та досягнення поставлених цілей – це є активний діяльний процес, який відіграє важливу роль в узгодженні і плануванні дій всіх систем соціальної допомоги» (Карпенко, 2007, с. 90).

Практичний досвід, теоретичні знання, широкий інформаційний світогляд, особисті моральні якості та репутація, що накопичується в період професійної підготовки, службової практики та самовдосконалення є запорукою професійної впевненості працівника соціальної сфери.

Системне, діалектичне мислення, різностороннє бачення соціальної проблеми, а не її окремих симптомів – одне з головних завдань соціальних працівників. Поєднання всіх окремих складових соціальної проблеми, виходячи з принципу діалектичної єдності, в єдине ціле допоможуть соціальному працівнику знайти оптимальні раціональні шляхи та методи її вирішення. Формування соціального працівника повинно відбуватися з застосуванням корегувань критеріїв оцінки знань, умінь і навичок, сучасних вимог роботодавців, наукового процесу в цій професії.

Виділяють три головних методи видів діяльності працівників соціальної сфери:

- метод посередника, або помічника, що полягає у допомозі подолати депресивний стан людини, коли вона не може зробити це самостійно, засобами обговорення ситуації, пошуку альтернативних варіантів вирішення проблеми, мобілізації особистих ресурсів, підбадьорювання, тощо;

- виховний метод, що полягає у наданні порад, спрямований на встановлення зворотного зв'язку та освітня діяльність, із застосуванням таких активних методів, як рольові ігри, ситуаційні задачі, моделювання життєвих ситуацій, демонстрації правильної поведінки, тощо;

- законодавчий метод, що застосовується у разі необхідності юридичного захисту для співпраці з адвокатурою та інформаційної допомоги щодо усвідомлення своїх прав та обов'язків.

Вплив соціального працівника на свідомість особистості, на його відповідне реагування і прихильне сприймання інформації – є головним фактором процесу взаємодії для коригування взаємних зусиль та координування подальших дій. Для встановлення продуктивного зворотного зв'язку дуже важливі здібності тактовної підтримки, терпіння та витримки, навички комунікативності. Водночас не менш важливим для соціального працівника є його особиста зацікавленість у досягненні відвертих стосунків.

Важливу роль в процесі вдосконалення та відповідності професійним вимогам працівників соціальної сфери відіграє вплив багатьох факторів, як об'єктивних так і суб'єктивних, але провідну роль виконують особисті інтереси й зусилля. Цей процес розподіляється на декілька періодів – навчально-науковий пошук, зростання досвіду, зміцнення професійних навичок. Відповідно майбутній фахівець соціальної сфери потребує ґрунтовної підготовки й постійного оновлення змісту освіти відповідно до суспільних вимог.

Приклади вітчизняних та зарубіжних зразків соціальної реабілітації, які відображені в художній літературі, фольклорі у вигляді милосердя, різних форм благодійності опікування, безкорисливої філантропії – мають бути орієнтирами та надихати віру у власні сили соціальних працівників для можливості підтримки людини, яка потребує допомоги.

Вимоги ставляться і до таких професійно значущих особистісних якостей, що необхідні працівнику соціальної сфери як порядність, добросесність, відповідальне ставлення до справи, цілеспрямованість, які є суттю професії соціального працівника, запорукою успішного виконання його професійних обов'язків, громадського визнання та морального самоствердження.

На нашу думку, до цього переліку обов'язково необхідно додати аналітико-пізнавальну активність працівників соціальної сфери як необхідну складову їх професійної компетентності. Інноваційний розвиток вищої освіти ґрунтується на професійному самовдосконаленні суб'єктів освітнього процесу. А сама аналітико-пізнавальна активність розглядається нами як здатність особистості до пошуку нових знань, до новаторських змін на ґрунті аналітико-критичного мислення; розвитку здібностей; здатності, готовності та спроможності до

постійного професійного саморозвитку і саморозкриття, що вкрай необхідно в умовах модернізації освіти в Україні.

Висновки і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Отже, сучасний фахівець із соціальної роботи має бути професійно компетентним, високо ерудованим, з сучасним світоглядом, враховувати всі складні умови та їх життєві обставини, мати педагогічний такт, високо розвинуті професійні якості, вміти працювати з різними категоріями людей тощо. Відтак, зростає потреба в ініціативних соціальних працівниках з пріоритетною орієнтацією до постійного оновлення, осучаснення та розвитку своїх професійно значущих якостей.

До перспективних напрямів дослідження цієї проблеми відносимо те, що професійна підготовка майбутніх фахівців соціальної сфери має здійснюватися шляхом: постійного «осучаснення» компетенцій, моніторингу ринку праці у сфері соціальної роботи, вдосконалення освітньо-професійних програм відповідно до вимог роботодавців; забезпечення розвитку освітнього процесу та оцінки його якості.

Література

1. Капська А. Й. Соціальна робота: технологічний аспект: Навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури. 2004. 352 с.
2. Карпенко О. Г. Соціальний працівник: деякі аспекти професійної підготовки: навчально-методичний посібник. Київ : ДІПСМ, 2007. 144 с.
3. Спіріна Т. П. До питання формування толерантної культури у майбутніх фахівців соціальної сфери. *Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка*: зб. наук. ст. Кіровоград, 2014. С. 101-112.
4. Холостова Е. И. Система социального обслуживания населения: исторический экскурс и современный взгляд: монография / Е. И. Холостова, И В. Малофеев. Москва : Издательско-торговая корпорация «Дашков и К°», 2016. 368 с.

References

1. Kapska, A. Y. (2004). *Sotsialna robota: tekhnolohichnyj aspekt: navchalnyi posibnyk [Social work: technological aspect: tutorial]*, 352. Kyiv: Tsentr navchalnoi literatury (ukr).
2. Karpenko, O. H. 2007. *Social'nyj pracivnyk: dejaki aspekty profesijnoji pidghotovky: navchal'no-metodychnyj posibnyk [Social worker: some aspects of vocational training: teaching aid]*, 144. Kyiv: DIRSM (ukr).
3. Spirina, T. P. (2014). *Do pytannia formuvannia tolerantnoi kultury u maybutnikh fakhivtsiv sotsialnoi sfery [On the question of forming a tolerant culture among future specialists in the social sphere]. Naukovi zapysky Kirovohrad'skoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Volodymyra Vynnychenka: zb. nauk. st., 101-112. Kirovohrad (ukr).*

4. Kholostova, E. Y., & Malofeev, Y. V. (2016). *Systema sotsyalnogo obsluzhyvaniya naseleniya: istoricheskiy ekskurs v sovremenniy vzhliad: monografiya* [System of social services of the population: historical excursion and modern view], 368. Moscow: Izdatelskotorgovaya korporatsyya "Dashkov y K°" (rus).

СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ СПЕЦИАЛИСТОВ СОЦИАЛЬНОЙ СФЕРЫ

Я. О. Спивак, Л. А. Спивак, Н. Н. Чернуха, Ю. Р. Пасичник

В статье рассмотрены современные требования к профессиональной подготовке специалистов социальной сферы. Показаны направления деятельности современного работника социальной сферы и сложность решения задачи формирования профессионально компетентных будущих социальных работников, способных к эффективной профессиональной деятельности. Проанализированы последние научные исследования, посвященные проблемам подготовки современных высококвалифицированных специалистов к профессиональной деятельности. Показана взаимозависимость стратегических направлений экономического развития страны и профессиональной деятельности социальных работников. Указаны условия деятельности социальной защиты человека. Охарактеризованы современные требования к профессиональной деятельности социальных работников. Выделена главная цель совместного сотрудничества социальных работников с общественными, благотворительными и религиозными организациями. Выявлено несоответствие профессиональной подготовки социального работника современным требованиям рынка труда. Определены основные черты будущего специалиста социальной сферы, а также первоочередные требования к профессиональной подготовке социальных работников, будущих специалистов социальной сферы. Выделены профессиональные требования к будущим специалистам социальной сферы. Рассмотрены требования, предъявляемые к профессионально значимым личностным качествам будущего специалиста социальной сферы. Определены важные профессиональные функции, знания, умения, навыки и профессионально значимые личностные качества современного социального работника. Выделены основные методы видов деятельности будущих специалистов социальной сферы. Отмечена важность процесса совершенствования и соответствия профессиональным требованиям работников социальной сферы, рассмотрены периоды этого процесса. Намечены перспективные направления профессиональной подготовки будущих специалистов социальной сферы.

Ключевые слова: специалисты социальной сферы, профессиональная деятельность, профессиональные требования, профессиональная подготовка, социальный работник, социальная работа.

CURRENT STATE AND PROSPECTIVE DIRECTIONS OF PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE SPECIALISTS OF THE SOCIAL SPHERE**Ya. O. Spivak, L. A. Spivak, N. M. Chernukha, Yu. R. Pasichnyk**

The article describes the modern requirements for the professional activities of social workers for the social protection of the rights of young people. The complexity of solving the problem of forming professionally competent future social workers capable of effective professional activity is shown. The latest scientific studies on the problems of training modern highly qualified specialists for professional activities are analyzed. Modern requirements for the professional activities of social workers for the social protection of the rights of young people are characterized. A discrepancy has been revealed between the professional training of a social worker and modern labor market requirements. The main features of a social worker for the protection of the rights of young people, as well as priority requirements for the training of social workers in the social protection of the rights of young people, are identified. Professional requirements for specialists in social protection of the rights of youth are highlighted. The focus is on the functions, knowledge, skills, abilities and professionally significant personal qualities of a modern social worker for the social protection of the rights of young people. The main methods of the types of activities of social workers for the social protection of the rights of young people are highlighted. The promising areas of professional training of future social work professionals to protect the rights of young people are outlined.

Key words: *Social specialists, professional activity, professional requirements, professional training, social worker, social work.*

Співак Ярослав Олегович – доктор педагогічних наук, професор кафедри соціальної роботи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (м. Слов'янськ, Україна). E-mail: yaroslavspivak777@gmail.com

Співак Ярослав Олегович – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри соціальної роботи ГВУЗ «Донбасский государственный педагогический университет» (г. Славянск, Украина). E-mail: yaroslavspivak777@gmail.com

Spivak Yaroslav Olehovych – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor of Department of Social Work of SHEI "Donbas State Pedagogical University" (Sloviansk, Ukraine). E-mail: yaroslavspivak777@gmail.com

Співак Людмила Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри технологій спеціальної та інклюзивної освіти ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (м. Слов'янськ, Україна). E-mail: spivakddpu7@gmail.com

Співак Людмила Анатолієвна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри технологій спеціального і інклюзивного образования ГВУЗ «Донбасский государственный педагогический университет» (г. Славянск, Украина). E-mail: spivakddpu7@gmail.com

Spivak Liudmyla Anatoliivna – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of the Department of Technologies of Special and Inclusive Education of SHEI

"Donbas State Pedagogical University" (Sloviansk, Ukraine). E-mail: spivakddpu7@gmail.com

Чернуха Надія Миколаївна – доктор педагогічних наук, професор кафедри соціальної реабілітації та соціальної педагогіки Київського національного університету імені Тараса Шевченка (м. Київ, Україна). E-mail: nm_chernukha@ukr.net

Чернуха Надежда Николаевна – доктор педагогических наук, профессор кафедры социальной реабилитации и социальной педагогики Киевского национального университета имени Тараса Шевченко (г. Киев, Украина). E-mail: nm_chernukha@ukr.net

Chernukha Nadiya Mykolayivna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor of the Department of Social Rehabilitation and Social Pedagogy of Kyiv Taras Shevchenko National University (Kyiv, Ukraine). E-mail: nm_chernukha@ukr.net

Пасичник Юлія Романівна – здобувач магістерського рівня вищої освіти ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (м. Слов'янськ, Україна). E-mail: yaroslavspivak777@gmail.com

Пасичник Юлия Романовна – соискатель магистерского уровня высшего образования ГВУЗ «Донбасский государственный педагогический университет» (г. Славянск, Украина). E-mail: yaroslavspivak777@gmail.com

Pasichnyk Yuliya Romanivna - Candidate for a Master's Degree in Higher Education of SHEI "Donbas State Pedagogical University" (Sloviansk, Ukraine). E-mail: yaroslavspivak777@gmail.com